

Opschrift

Vergadering van 9 februari 2026

Nummer: 2026_MV_00126

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Liesbet De Weder: Collectie School van Toen

Raadslid(-leden):

Liesbet De Weder - groen

Bevoegd: Astrid De Bruycker

Betrokken: Christophe Peeters

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

De vzw School van Toen zal het pand in Klein Raamhof op middellange termijn (normaliter 2028) moeten verlaten. De vzw heeft een mooie collectie in beheer, die ontstond uit het schoolerfgoed van het Gentse stedelijk onderwijsnet en later aangevuld werd met talloze schenkingen, onder meer van de UGent en het Gemeenschapsonderwijs. De collectie bestaat uit archiefdocumenten maar ook uit andere stukken: schoolmateriaal, PMS-toestellen, handwerken, memorabilia, rekwisieten... Twee derde daarvan is al gepubliceerd op Erfgoedinzicht.

De vzw 'De Vrienden van de School van Toen' zoekt een ander onderkomen voor de collectie maar wil zelf graag eigenaar blijven.

Vraag:

Welke stappen plant de schepen te ondernemen om de collectie van de School van Toen voor 2028 een nieuwe thuis te geven?

Is er recent nog overleg gehouden met de vzw over een oplossing voor hun collectie? Zo ja, wat is de stand van zaken?

Welke pistes worden onderzocht: is het een optie om de collectie onder te brengen in het Archief Gent? Of hoort ze thuis in een museumcollectie?

Antwoord

Dankjewel collega voor deze vraag.

Laat me graag beginnen met te benadrukken hoeveel waardering wij hebben voor de werking van de School van Toen en de inzet van de vrijwilligers. Wie ooit binnenstapte in het gebouw aan het Klein Raamhof weet hoe bijzonder deze plek is: een teletijdmachine die je mee terugneemt naar het klaslokaal van honderd jaar geleden. Een schatkamer van wandplaten, oude schriften, schoolbanken, foto's, didactisch materiaal en objecten die vertellen hoe onderwijs en opvoeding er vroeger uitzagen. Het is erfgoed dat door generaties Gentenaars gekoesterd wordt, en door honderden leerlingen die er jaarlijks op bezoek komen.

- Zoals intussen bekend is, stopt de werking zoals we die vandaag kennen in 2028. De School van Toen heeft in december van onze dienst Facilitair Management de officiële melding gekregen dat het gebouw vanaf 2028 te koop zal worden aangeboden. Tot dan kunnen zij hun werking verderzetten op dezelfde locatie. Onze grootste zorg is dan ook om een duurzame toekomst te verzekeren voor de collectie én het archief.
- Er is de voorbije weken opnieuw constructief overleg geweest met de vzw, zowel via AGB Kunsten & Erfgoed, via de Erfgoedcel, als vanuit ons kabinet. Het doel is om samen te zoeken naar formules waarbij het beheer, de bewaring en de toegankelijkheid voor het publiek gegarandeerd blijven.
- Vandaag worden verschillende pistes onderzocht. Binnen AGB Kunsten & Erfgoed lopen er gesprekken met het Industriemuseum en het Huis van Alijn, die allebei in januari hebben plaatsgevonden. Daarnaast bekijken we ook of een deel van de collectie kan aansluiten bij het Huis van Kina, gezien de sterke inhoudelijke link met pedagogisch erfgoed. Dit zijn logische pistes omdat het merendeel van de collectie niet enkel uit archief bestaat, maar uit museale objecten.
- Parallel onderzoekt de Erfgoedcel samen met de vzw of het archiefluk kan worden ondergebracht bij Liberas, dat gespecialiseerd is in sociaal-cultureel erfgoed. Quote kabinet Peeters: “In het verleden zijn er al gesprekken geweest tussen de School van Toen en Archief Gent i.v.m. schenkingen van archiefstukken. Zij hebben ook al een aantal stukken in hun collectie opgenomen waaronder inschrijvingsregisters van verschillende Gentse scholen en verschillende affiches. We starten deze gesprekken opnieuw op om samen de best mogelijke locatie te bespreken voor hun (archief)collectie”. Dus ook dit is een realistische piste, en de gesprekken verlopen positief.
- Tot slot bekijken we samen met de vzw ook mogelijkheden bij instellingen buiten Gent die expertise hebben rond onderwijs- en opvoedingserfgoed. We houden momenteel nog alle opties open die een kwalitatieve toekomst voor de collectie kunnen verzekeren.

We zijn dus volop in gesprek met de School van Toen, en we zullen met de grootste zorg en in samenwerking bekijken wat de beste oplossingen zijn — zowel voor het beheer van de collectie als voor het archief. Het is de bedoeling van de stad om deze waardevolle verzameling te borgen, en om het jarenlange werk van de vrijwilligers levend te houden en te blijven ontsluiten voor toekomstige generaties.

Collega, dit is erfgoed dat veel verder gaat dan nostalgie. Het is een belangrijke spiegel van onze onderwijsgeschiedenis, van sociale evoluties en van de manier waarop kinderen

in onze stad leefden en leerden. We gaan hier als stad onze verantwoordelijkheid in nemen, stap voor stap, en we blijven actief meewerken aan een duurzame oplossing tegen 2028.
